

le mythe de la pente douce

door Arpaïs Du Bois

FIFTY ONE

Opening: zat. 11 februari 2023, van 14u to 18u, in aanwezigheid van de kunstenaar
Tentoonstelling: 14 februari - 8 april 2023

In haar nieuwe solotentoonstelling bij Gallery FIFTY ONE verkent Arpaïs Du Bois (°1973, woont en werkt in Antwerpen) verder de thematieken die haar nauw aan het hart liggen, zijnde de politieke, sociale en ecologische uitdagingen van onze tijd. Naast recente werken op papier, toont de kunstenaar voor het eerst sinds lange tijd ook drie-dimensionaal werk. Dit alles wordt samengebracht in een uitgekende scenografie die een ingrijpende impact heeft op de tentoonstellingsruimte, een belangrijk onderzoeksluik in haar recente tentoonstellingen.

Als een mythe een verhaal of discours is dat collectieve fantasmen in scène zet, dan legt de titel van deze tentoonstelling (vrij vertaald: de mythe van de zachte helling) de vinger op meerdere wonden. In het licht van het beleidsmatig, maatschappelijk en klimatologisch onheil dat ons te wachten staat, worden we volgens Du Bois al te makkelijk gesust met woorden over het geloof in o.a. de technologie die een uitweg zou bieden, goodwill en de democratische waarden die zouden blijven primeren. We maken ons en men maakt ons wijs dat zolang we individueel maar hard genoeg ons best doen het tij nog te keren is. Volgens de kunstenaar zijn dit echter waanideeën; mythen die ons toelaten om onze activiteiten verder te zetten zonder radicale omslag.

In de scenografie van deze tentoonstelling gaat Du Bois aan de slag met de helling uit de titel. Deze is volgens haar allesbehalve zacht. In tegendeel; we zijn op een gladde steilte aanbeland met catastrofale gevolgen. Du Bois vertaalt dit visueel door een deel van de trap te versperren en om te bouwen. Eens beneden tref je doornen, bronzen wandobjecten. Of treffen zij jou? In de hoofdruimte doet een lange, schuine zitbank langsheen de tentoongestelde werken, de bezoeker dan weer ervaren dat zelfs een zachte helling reeds zeer oncomfortabel zit en aandacht opeist.

Du Bois heeft een dagelijkse tekenpraktijk. Ze werkt veel, compulsief, en het is voor haar belangrijk om die overvloed aan werken te tonen. Zo ook in deze tentoonstelling, waarin alle werken elkaar versterken en in evenwicht houden. De werken op papier zijn ook duidelijk gelaagder geworden, zowel inhoudelijk als qua textuur en materialiteit. Du Bois toont ons alle nuances van haar denkproces en ook meerdere facetten van een realiteit krijgen een plaats; er wordt bevraagd, ontkend, gehoopt, geglimlacht. En er wordt ook serieus aan introspectie gedaan.

De teneur van de titel wordt op Du Bois' kenmerkende manier verder getrokken in de individuele werken. Kijk bijvoorbeeld naar 'ambiance florale fanée', een staat van de wereld; in een voor haar oeuvre typerend kritische beschrijving heeft Du Bois het hier over een florale sfeer waarin de bloemen echter verwelkt zijn. Door het steeds herhalen, herwerken en overschilderen van plantaardige motieven zijn deze geëvolueerd naar geabstraheerde vormen waaruit de schoonheid, poëzie en complexiteit van de natuur verdwenen zijn. In 'subversifs aux heures creuses' - subversief zijn in de vrije tijd, wanneer het past - kaart Du Bois dan weer de kwestie van individuele en collectieve verantwoordelijkheid aan.

Hoe zwaar vaak de boodschap, toch is er door Du Bois' kleurenpalet en vormen en haar heerlijk spel met de Franse taal ook ruimte voor lichtheid, schoonheid, mededogen en empathische humor. Want - in afwezigheid van directe middelen en daden om de wereld echt om te bouwen tot een leefbare plaats voor mens, dier en plant op lange termijn - wat doen we of kunnen we anders doen dan 'bricoler son monde' en 'bégayer la détresse'? We zullen 'fatiguer l'enfer' en verder werken, genezen, aandacht hebben en zorgen voor, en beter maken. Zo goed we kunnen. Of niet.

Bij deze tentoonstelling verschijnt een nieuwe FIFTY ONE Publication, die een bundeling is van Du Bois' werk van het voorbije jaar. De titel, 'lustrer nos épines', klinkt zowel strijdvaardig als duister, als zouden we enkel nog in het verweer kunnen staan. Maar dit steeds met een, bijna, lustige noot.